5.SINIF 2. ÜNİTE
ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık KIRKLARELİ Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1. ETKİNLİK

Aşağıda verilen boşluklara tablodaki uygun olan Anadolu Uygarlıklarını yazınız.

Hititler MÖ 2000 - 700	Frigler MÖ 1200 - 676	Urartular MÖ 900 - 600
İyonlar MÖ 1200 - 546	Lidyalılar MÖ 700 - 547	

(............) Anal yıllıkları ile birlikte tarih yazıcılığını başlatan Anadolu uygarlığıdır.

(............) Belli bir başkentleri yoktur ve şehir devletleri halinde yaşamışlardır.

(............) Tarihteki ilk ticaret yolu olan Kral Yolu'nun bir kısmını inşa etmişlerdir.

(............) Fibula adı verilen çengelli iğne, günümüzde kullanılan çengelli iğnenin tarihteki ilk örneği kabul edilir.

(............) Tarımı geliştirmek için Şamran adı verilen su kanalını yapmışlardır.

2. ETKİNLİK

Aşağıda verilen bilgileri uygun olan Mezopotamya uygarlıkları ile eşleştiriniz.

En önemli kralları Hammurabi'dir.	Sümerler
Çivi yazısını icat ederek insanlık tarihine önemli katkılar sağladılar.	Babiller
Çivi yazısını Anadolu'ya getirerek, Anadolu uygarlıklarının yazı ile tanışmasını sağladılar.	Asurlar

3. ETKİNLİK

Aşağıda verilen görsellerin tarihi eser mi doğal varlık mı olduğunu belirleyerek altındaki boşluğa yazınız.

4. ETKİNLİK

- Doğada insan eli değmeden oluşan, gezilip görülebilecek eşsiz güzellikteki yerler ve unsurlar **doğal varlık** olarak nitelendirilir.
- Geçmişte yaşamış insan topluluklarına ait kalıntıların bulunduğu yapı ve alanlara **tarihi mekân** adı verilir.

Aşağıdaki tabloda verilen örneklerin tarihi mekan ya da doğal varlık olduğuna karar vererek işaretleme yapınız.

	Doğal Varlık	Tarihi Mekan
Safranbolu Evleri	◯	◯
Malabadi Köprüsü	◯	◯
Uludağ	◯	◯
Çatalhöyük Antik Kenti	◯	◯
Manavgat Şelalesi	◯	◯
Cennet Cehennem Mağarası	◯	◯
Uzungöl	◯	◯

5. ETKİNLİK

Aşağıdaki bulmacada Anadolu uygarlıkları ve Mezopotamya uygarlıklarının isimleri yukarıdan aşağıya, soldan sağa şeklinde sıralanmıştır.
Yukarıda verilen yönergeye göre bulmacayı çözünüz. Bulduğunuz kelimelerin üzerini çiziniz.

A	K	E	V	N	F	D	S	K	E	N	Y	R	B	K	E
B	F	M	Ç	Ö	O	K	M	İ	Ğ	I	U	T	U	J	M
D	F	E	T	F	R	İ	G	L	E	R	Ç	N	A	P	N
E	L	L	N	L	Ü	Ş	İ	K	Y	U	Z	Ğ	S	İ	E
E	İ	U	S	Ü	M	E	R	L	E	R	H	B	U	Y	F
R	D	M	I	Ç	P	C	A	E	S	C	Ğ	Ç	R	E	E
Y	Y	N	B	A	B	İ	L	L	E	R	V	U	L	R	D
T	A	T	C	Z	A	G	J	L	İ	M	N	O	A	T	R
K	L	R	E	Y	I	H	P	P	Ğ	C	T	Y	R	H	Y
U	I	E	F	T	E	İ	M	U	T	L	Ş	İ	P	R	K
I	L	R	E	B	T	T	S	M	H	H	R	N	İ	H	U
U	A	T	E	K	L	İ	Ş	Ç	Ö	Ö	P	İ	Ğ	Ü	Y
K	R	A	E	S	T	T	G	R	İ	Y	O	N	L	A	R
L	D	T	O	Ö	N	L	E	T	Y	U	T	E	T	G	S
Ş	A	T	E	G	E	E	R	T	N	N	B	M	V	C	A
M	A	T	G	U	U	R	A	R	T	U	L	A	R	B	R

6. ETKİNLİK

Aşağıdaki ifadeler doğru ise ifadelerin önündeki kutucuğu yeşile, yanlış ise kırmızıya boyayınız.

1. Sümerler'de ülkeyi Patesi adı verilen rahip krallar yönetirdi.
2. Lidyalılar parayı icat eden uygarlıktır.
3. Kibele, Friglerin en büyük toprak ve bereket tanrıçasıdır.
4. Lidyalılar şehir devletleri halinde yaşamıştır.
5. Uzungöl, tarihi bir esere örnek olarak verilebilir.
6. Ülkemiz tarihi eserler ve doğal güzellikler bakımından oldukça zengindir.
7. Eyfel Kulesi ülkemizde bulunan tarihi bir eserdir.
8. Peribacaları, Nevşehir ilinde yer alan doğal bir güzelliktir.
9. Malabadi Köprüsü, Mardin ilimizde yer alan doğal güzelliktir.
10. Osmanlı Devleti padişahlarından Fatih Sultan Mehmet'in tuğrası tarihi bir nesnedir.

7. ETKİNLİK

Aşağıda verilen kutucuklardaki yiyecekler ile özdeşleşmiş şehirleri bulup eşleştiriniz.

İskender Kebap | Baklava | Mantı | Tantuni

Kayseri | Mersin | Gaziantep | Bursa

8. ETKİNLİK

Aşağıdaki kutucuklarda halk oyunları ve bu oyunların ait olduğu yöreler verilmiştir. Kutucukta yer alan halk oyunlarının hangi yöreye ait olduğunu bulunuz ve aynı renge boyayınız.

Horon | Zeybek | Ege Yöresi | Trakya

Karşılama | Atabarı | Karadeniz Yöresi | Artvin

9. ETKİNLİK

Tanımları verilen ifadeleri karşılarındaki kutucuklara yazınız, bulduğunuz ifadelerin baş harflerini şifre kutucuğuna sırası ile yazarak şifreyi çözünüz.

1. Karadeniz yöresine ait halk oyunudur.
2. Ninova'da Dünya'nın ilk kütüphanesini kurdular.
3. Parayı icat eden uygarlıktır.
4. Manavgat Şelalesi'nin bulunduğu ilimizdir.
5. Sümerler tarafından bulunan duygu ve düşünceleri aktarmaya yarayan araçtır.

Şifre

10. ETKİNLİK

Aşağıdaki tabloda yer alan bayramlarımızı uygun yerlere işaretleyiniz.

	Milli Bayram	Dini Bayram	Mevsimlik Bayram
Kurban Bayramı	◯	◯	◯
Ramazan Bayramı	◯	◯	◯
Nevruz Bayramı	◯	◯	◯
15 Temmuz Demokrasi ve Birlik Günü	◯	◯	◯
29 Ekim Cumhuriyet Bayramı	◯	◯	◯
Hıdırellez	◯	◯	◯
19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı	◯	◯	◯
23 Nisan Ulusam Egemenlik ve Çocuk Bayramı	◯	◯	◯

11. ETKİNLİK

a. Bakırcılık | b. Hereke | c. Çinicilik | d. Halıcılık | e. Ebru

Aşağıda açıklaması verilmiş olan bilgileri, yukarıdaki kutucuklar ile eşleştiriniz.

( ) 1. Su üstünde, özel hazırlanmış boyalarla oluşturulan desenlerin kâğıt üzerine geçirilmesi yoluyla yapılan bir süsleme sanatıdır.
( ) 2. Yumuşak kızıl madenin çekiçle dövülmesi sonuncunda çeşitli eşyalar elde edilir.
( ) 3. Türklerin geleneksel sanatıdır; çeşitli motifleri ve dokuma teknikleri ile sanat tarihimizde önemli bir yere sahiptir.
( ) 4. Günümüzde vazolara, tabaklara, fayanslara işlenen motiflerle yapılır. Kütahya ilk akla gelen şehirdir.
( ) 5. Halısı ile ünlü Kocaeli'ne bağlı semtimiz.

12. ETKİNLİK

Türkiye Cumhuriyeti'nin temeli kültürdür. Kültür, okumak, anlamak, görebilmek, görebildiğinden anlam çıkarmak, ders almak, düşünmek, zekâyı eğitmektir.

Mustafa Kemal Atatürk

Yukarıda Atatürk'ün kültür ile ilgili sözü verilmiştir. Bu sözden anladıklarınızı aşağıda verilmiş olan kutucuğun içerisine yazınız.

....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....

13. ETKİNLİK

Aşağıdaki tabloda yer alan Türk mutfağına ait yemekleri, altındaki kutuları işaretleyerek belirtiniz.

Baklava	Hamburger	Mantı	Ali Nazik Kebabı	Pideli Köfte
◌	◌	◌	◌	◌
İskender	Pizza	Çiğ Köfte	Lahmacun	Pekin Ördeği
◌	◌	◌	◌	◌
Cağ Kebap	Tavuk Ciğeri	Krep	Hamsili Pilav	Mıhlama
◌	◌	◌	◌	◌

14. ETKİNLİK

Aşağıdaki açıklamaların altında verilen boşluğa uygun geleneği yazınız.

Bebek görmeye gelenler süt, çorba vb. yiyecek, bunun yanı sıra çeşitli giyecek getirirler. Ziyaretçilere çeşitli ikramlarda bulunulur.

....

Vatani görevlerini gerçekleştirecek erkekler için düzenlenen törendir. Askere gidecek olan kişi akrabaları ve eşi dostu ziyaret ederek helallik ister.

....

Kız istemek, nişan ailelerin birbirini tanımaları için yapılan geleneklerdir. Gelin ve damada takı takılır. Davul zurna çalınır.

....

Büyükler ziyaret edilir ve elleri öpülür. Çocukların harçlık ve şeker topladığı bugün büyük bir coşku ile kutlanır.

....

15. ETKİNLİK

Merhaba arkadaşlar. Benim adım Berrak. Yaz tatilinde ailemle birlikte aşağıdaki trenin vagonlarında yazdığım yerlere gittik. Bilin bakalım bu gittiğimiz yerler hangi şehirlerde yer almaktadır?

Berrak ve ailesinin gittiği yerlerin hangi şehirlerde olduğunu vagonların üzerine yazınız.

16. ETKİNLİK

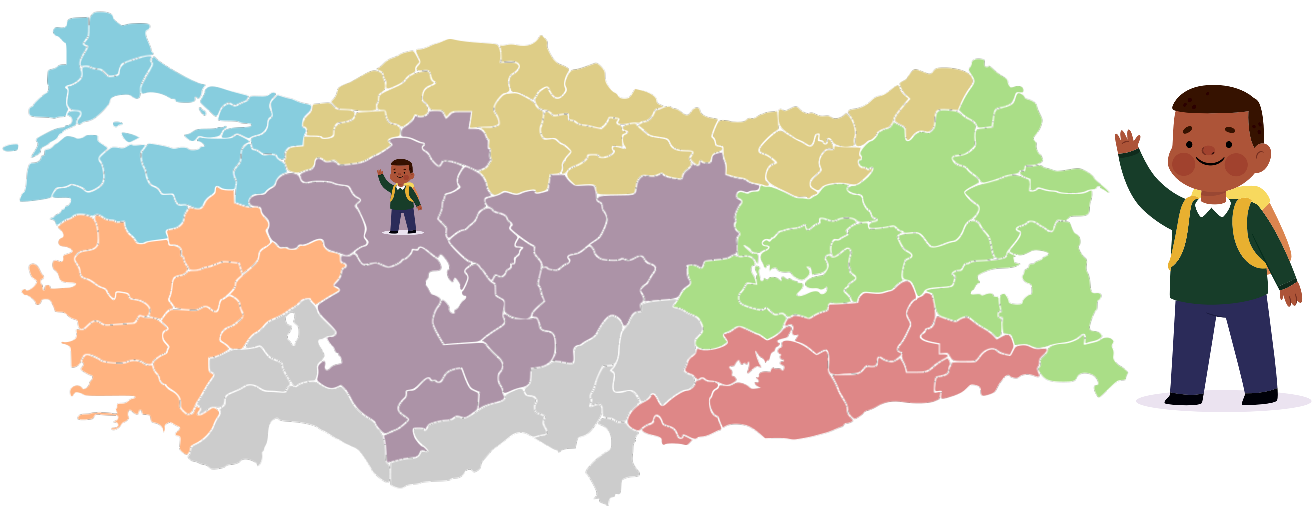
Kültürümüzün birer öğesi olan halk oyunlarımız ile ilgili aşağıda verilen bilgileri doğru ise "D", yanlış ise "Y" olar-ak belirtiniz.

(   ) 1. Zeybek Ege Yöresine ait halk oyunudur.
(   ) 2. Horon Akdeniz Yöresine ait halk oyunudur.
(   ) 3. Karşılama Trakya Yöresine ait halk oyunudur.
(   ) 4. Halay Karadeniz Yöresine ait halk oyunudur.
(   ) 5. Misket İç Anadolu Yöresine ait bir halk oyunudur.

17. ETKİNLİK

Ankara'da yaşayan Burak, kültürümüzün bir öğesi olan yemeklerimiz ile ilgili bir araştırma için önce cağ kebabı ile meşhur Erzurum'a ardından baklavası ile meşhur Gaziantep iline gidecektir.

Buna göre, Burak'ın gideceği yerlerin yönlerini sırasıyla ok çizerek gösteriniz.

18. ETKİNLİK

Ayşe ve Hakan aşağıda yer alan Anadolu ve Mezopotamya uygarlıkları ile ilgili bilgilerin başında yer alan harfleri uygarlık isimlerinin yazılı olduğu çuvallara yerleştirmektedir. Çuvallara yerleşmeyen bilgilerin başındaki harflerden bir şifre oluşturmaktadır. Haydi bakalım o zaman şifreyi bulup oyunlarına ortak olalım.

A	Anal adı verilen yıllıkları yazarak objektif tarih yazıcılığını başlatmışlardır.
B	Fibula çengelli iğnelerini yapmışlardır.
İ	Anadolu'ya yazıyı getirmişlerdir.
D	Ziggurat adını verdikleri yapıları farklı amaçlar için kullanmışlardır.
Y	Şamran adı verilen sulama kanalları yaparak tarımı geliştirmişlerdir.
U	Bu uygarlıkta tarım çok önemli olup tarımı koruyan çok ağır kurallar vardır.
R	Devlet yönetiminde kraliçe Tavananna da söz sahibidir.
O	Yaptıkları Van Kalesi bu uygarlığın taş işçiliğinde çok iyi olduğunu gösterir.
S	Tekerleği icat ederek ulaşımı kolaylaştırmışlardır.
N	Bilimin temelini oluşturan bilim insanları bu uygarlık döneminde yetişmiştir.

Sümerler

Frigler

Hititler

ŞİFRE

19. ETKİNLİK

Aşağıdaki diyagrama verilebilecek en uygun başlığı yazınız.

20. ETKİNLİK

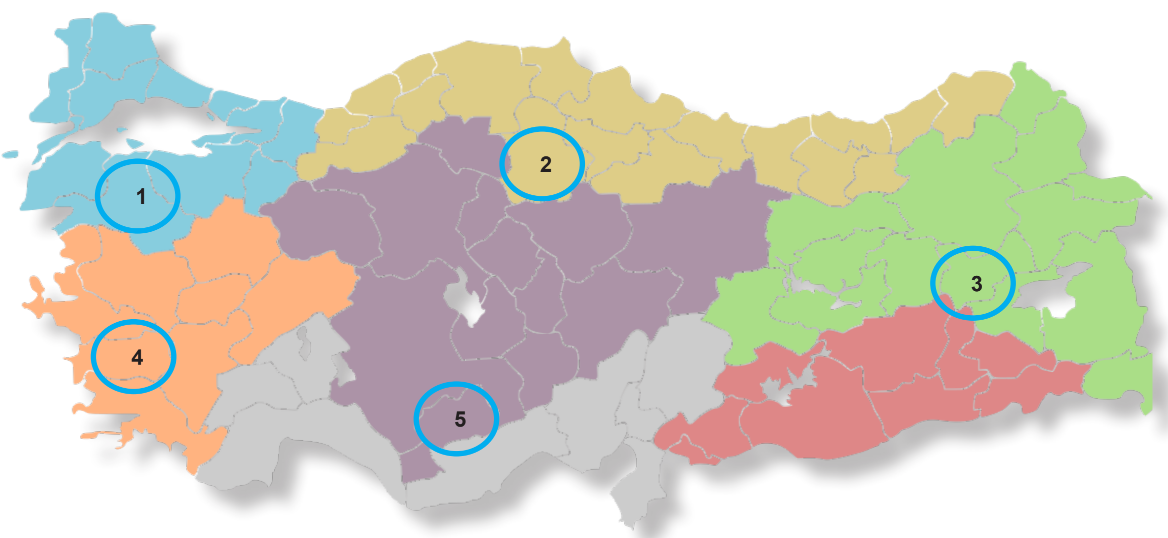
Okulların eğitim öğretime başladığı Eylül ayından başlayarak bir yıl içinde kutladığımız Milli Bayramlarımızı sırasıyla aşağıdaki kutucuklara yazınız.

21. ETKİNLİK

Aşağıda kültürü ile ilgili bilgiler verilen yöremizin haritada kaç numaralı yerde bulunduğunu görsel üzerine işaretleyiniz.

- Yiğitliğin ve mertliğin göstergesi zeybek halk oyunu bu yöreye aittir.
- Bu yöre genellikle zeytinyağlı yemekleri ile meşhurdur.

22. ETKİNLİK
Aşağıda verilen bilgilerden yararlanarak baş harfleri ipucu olarak verilmiş olan uygarlıkları yazınız.

Özgür düşüncenin hâkim olduğu bu uygarlık Ege Bölgesi’nde kurulmuş deniz ticareti ile ilgilenmiştir. Günümüz bilim insanlarının ataları bu dönemde yetişmiştir.
İ..

Dünyanın ilk kütüphanesini kuran bu uygarlık Anadolu ile ticaret yaparken Sümerlerden öğrendikleri yazıyı Anadolu’ya öğretmişlerdir.
A..

Devlet işleri Pankuş adı verilen mecliste görüşülürdü. Bu mecliste son söz krala aitti. Pankuş meclisinde kraliçe Tavananna da söz hakkına sahiptir.
H..

Dünyanın ilk anayasasını yapan bu uygarlığın en önemli hükümdarı Hammurabi’dir. Dünyanın yedi harikasından biri kabul edilen asma bahçeleri bu uygarlığa aittir.
B.....................................

Doğu Anadolu’da kurulan bu uygarlık taş işçiliğinde ilerlerken aynı zamanda tarımda sulama amaçlı Şamran adı verilen kanallar yapmışlardır. İnşa ettikleri Van Kalesi günümüze kadar ulaşmıştır.
U..

23. ETKİNLİK
Kırklareli’de yaşayan Ahmet öğretmen ülkemizdeki doğal varlık ve tarihi eserleri gösteren haritayı açarak kendisine bir seyahat planı hazırlamaktadır.
Aşağıdaki doğal varlık ve tarihi eserlerden hangisi Ahmet öğretmene daha uzaktır?

Peri Bacaları

Anıtkabir

Cumalıkızık

Göbeklitepe

24. ETKİNLİK

Aşağıda yer alan görselde boş bırakılan yerleri uygun şekilde doldurunuz.

Halk Oyunlarımız	Yöresel Yemeklerimiz	Geleneksel El Sanatlarımız

25. ETKİNLİK

Aşağıda kültür ve kültürel özelliklerle ilgili verilen ifadelerin başına doğru ise (D), yanlış ise (Y) yazınız.

( ) 1. İnsanlar kültürlerini dil yoluyla gelecek nesillere aktarırlar.
( ) 2. Teknoloji ve iletişim araçlarının gelişmesi dünyadaki kültürel etkileşimi zayıflatmıştır.
( ) 3. Milli bayramlarımızdan olan Ramazan Bayramı ile birlik ve beraberliğimiz artar.
( ) 4. Kültürel özelliklerimiz bölgeden bölgeye farklılık gösterir.
( ) 5. Kültürel değerlerimizi yaşatmak ve onlara sahip çıkmak bizim görevlerimizden biridir.

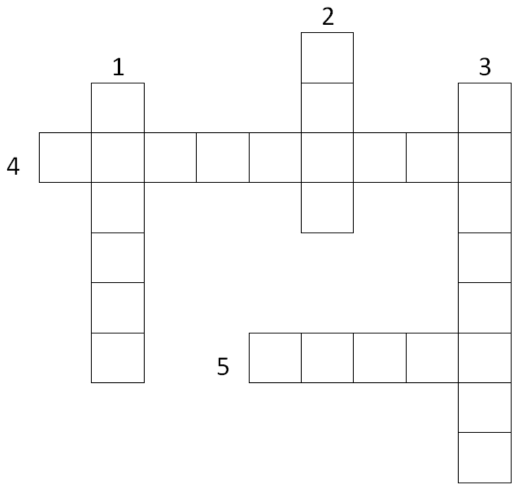
26. ETKİNLİK

Aşağıda verilen ifadeleri kültürün değişimi, etkileşimi, sürekliliği ve farklılığı açısından değerlendiriniz.

	Kültürel etkileşim	Kültürel değişim	Kültürel süreklilik	Kültürel farklılık
Her bölgenin kendine özgü halk oyunlarının olması				
Bayramlarda büyüklerimizi ziyaret etmek				
Gençlerin saz yerine gitar çalmayı tercih etmesi				
Günümüzde mektup yerine e-posta kullanmak				

27. ETKİNLİK

Hititler ile ilgili kavramların yer aldığı aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

SORULAR

1-Hititlerde devlet işlerinin görüşüldüğü meclis.
2-Hitit krallarının tanrılara hesap vermek için yazdırdığı yıllıklar.
3-Hititlerin başkenti
4-Hititlerde kraliçe
5-Hititler ile Mısırlılar arasında yapılan tarihteki ilk antlaşma.

28. ETKİNLİK

Günümüzde sosyal medyanın yaygınlaşması ve televizyon kullanımı ile dilimize birçok yabancı sözcük girmiştir. **Aşağıda verilen yabancı sözcükler ile Türkçe karşılıklarını eşleştiriniz.**

Yabancı Sözcük	**Türkçe Karşılığı**
okey	fazladan
ekstra	çok büyük
internet	tamam
full	genel ağ
mega	tam, dolu

29. ETKİNLİK

Aşağıda ilkçağ uygarlıklarının yaptığı bazı çalışmalar verilmiştir. Bu çalışmaların karşısına hangi alanla ilgili olduklarını yazınız.

Kültür | Tarım | Astronomi | Tarih | Madencilik

Anal adı verilen yıllıkları yazmışlardır.	
Fibula çengelli iğnelerini yapmışlardır.	
Anadolu'ya yazıyı getirmişlerdir.	
Ziggurat adını verdikleri yapıları farklı amaçlar için kullanmışlardır.	
Şamran adı verilen sulama kanallarını geliştirmişlerdir.	

30. ETKİNLİK

Aşağıda verilen cümlelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız. Yanlış olan cümlenin doğrusunu cümlenin karşısında yer alan kutucuğa yazınız.

( ) 1. Urartular deniz ticareti ile zenginleşmiş bir ülkedir.
( ) 2. Babiller ile Asurlar Mezopotamya uygarlıklarındandır.
( ) 3. Hititlerde devlet işleri "Pankuş" adı verilen mecliste görüşülürdü.
( ) 4. Friglerin en önemli tanrısı, savaş tanrısı Haldi' dir.
( ) 5. Fibulanın kullanılması Friglerin dokumacılıkta geliştiğinin kanıtıdır.

31. ETKİNLİK

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun sözcükleri yazınız.

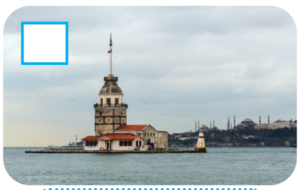
Site | Tapates | Tavananna | Mezopotamya | Kral Yolu

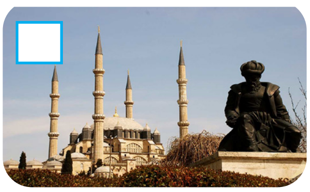
Frigler .... adını verdikleri halı ve kilimleri dokumuşlardır.
Asurlular ile Lidyalılar arasında yapılan .... ticaretin gelişmesini sağlamıştır.
Tarihte Fırat ve Dicle arasında kalan bölgeye .... denir.
Hititlerde kraldan sonra en fazla yetkiye sahip olan kişi kralın eşi .... dır.
Sümerler .... adı verilen şehir devletleri şeklinde yaşıyorlardı.

32. ETKİNLİK

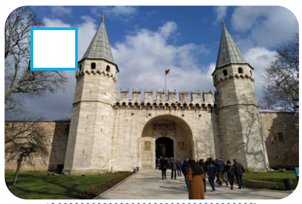
İstanbul yüzyıllarca Bizans İmparatorluğu ile Osmanlı İmparatorluğuna başkentlik yapmıştır. Bu nedenle İstanbul'da birçok tarihi eser bulunmaktadır.

Aşağıdaki tarihi eserlerden İstanbul'a ait olanları bulup, görsel üzerindeki kutucuğa "X" işareti koyunuz.

Kız Kulesi

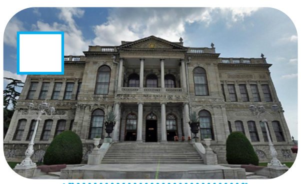

Selimiye Camii

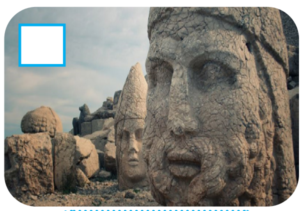

Ayasofya Camii

Topkapı Sarayı

Efes Antik Kenti

Göbeklitepe

Dolmabahçe Sarayı

Nemrut Heykelleri

33. ETKİNLİK

Aşağıya ülkemizde bulunan bazı doğal güzellikler ile tarihi eserler karışık olarak verilmiştir.
Verilenlerin doğal güzellikleri ve tarihi eserleri ilgili kutucuğun içine yazınız.

Pamukkale Travertenleri	Safranbolu Evleri	Abant Gölü
Cumalıkızık Köyü	Aspendos Tiyatrosu	Peri Bacaları
Diyarbakır Surları	Manavgat Şelalesi	Manyas Kuş Cenneti

Doğal Güzellikler	*Tarihi Eserler*

34. ETKİNLİK

ANADOLU MEDENİYETLERİ MÜZESİ-ANKARA

Atatürk Ortaokulu 5. sınıf öğretmen ve öğrencileri Anadolu Medeniyetleri Müzesi'ne gezi düzenlemişti. Sosyal Bilgiler öğretmeni müzeyi gezerken gördükleri eserler hakkında şu bilgileri verdi:
- Birinci eser dünya tarihinde rastlanan ilk paradır.
- İkinci eser dünyadaki ilk çengelli iğne olup adı "fibula"dır.
- Üçüncü eserin adı "Güneş Kursu"dur. Çok tanrılı inanca sahip, "Bin Tanrı İli" denilen medeniyetin simgesidir.

Verilenlere göre öğrencilerin gezide gördükleri eserlerin hangi medeniyete ait olduğunu aşağıdaki görsellerin altındaki kutucuklara uygun şekilde yazınız.

35. ETKİNLİK

Ayşe Sosyal Bilgiler dersi için “Güzel Ülkem” konusunda bir ödev hazırlamaktadır. Ödevinde tanımlarla, o tanımlara uygun görsellere yer vermeyi istemektedir.

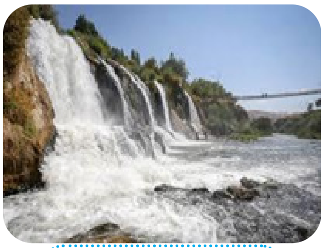
- Doğal varlık: Doğada insan eli değmeden kendiliğinden oluşan ve gezip görülecek özellikte olan coğrafi oluşumlardır.
- Tarihî eser: Geçmiş uygarlıklardan kalan kalıntı ve mimarî eserlere verilen genel bir addır.
- Tarihî mekân: Geçmişte yaşamış insan topluluklarına ait kalıntıların bulunduğu yapı ve alanlara tarihî mekân adı verilmektedir.
- Tarihî nesne: Geçmişten bizlere kalan ve tarihî değer taşıyan eşyalar tarihî nesne olarak adlandırılır.

Ayşe bu bilgileri kullanarak aşağıdaki görselleri nasıl adlandırmalıdır?

Galata Kulesi

Hitit Vazo

Muradiye Şelalesi

Safranbolu Evleri

36. ETKİNLİK

Defne yaz tatilinde ailesiyle birlikte ülkemizin farklı bölgelerinde, farklı şehirlerde kültür turlarına katılmıştır. Defne tatilin birinci haftasında; Sümela Manastırı ve Uzungöl’ü gezmiş, horon oynayanları izlemiş, kuymak ve hamsili tava yemiş, hediye olarak bakır telkari ürünler satın almıştır. İkinci hafta; Selimiye Camii ve II. Bayezid Külliyesi’ni (Sağlık Müzesi) gezmiş, tava ciğer, badem ezmesi yemiş, karşılama oynayanlara eşlik etmiş, hediye olarak meyve sabunları satın almıştır. Üçüncü hafta; Efes Antik kentini ve Saat Kulesi’ni gezmiş, zeytinyağlı yaprak sarma yemiş, zeybek oynayanları izlemiş, hediye olarak bir paket kuru üzüm almıştır.

Defne’nin tatilde gezdiği illerin hangi bölgede olduklarını aşağıdaki kutucuklara sırasıyla yazınız.

birinci hafta	ikinci hafta	üçüncü hafta

37. ETKİNLİK

Frigler kıyafetlerindeki iki kumaş parçasını birbirine tutturmak amacıyla fibula adı verilen bir takı icat etmişlerdir. Bu takıyı günümüz çengelli iğnelerinin yerine kullanmışlardır.

Verilen bilgiler doğrultusunda Frigler ile ilgili olarak yaptığınız çıkarımları aşağıdaki kutu içerisine yazınız.

38. ETKİNLİK

İyonlar M.Ö. IX. yüzyılda bugünkü İzmir, Efes, Foça civarlarında şehir devletleri şeklinde kurulan, ticaretin gelişmiş olduğu, tapınaklar ve açık hava tiyatroları inşa etmiş, özgür düşünce ortamı sayesinde önemli sanat, felsefe ve bilim insanı yetiştirmiş bir uygarlıktır.

Parçada verilen bilgilerden yola çıkılarak İyonlar ile ilgili çıkarımlarınızı aşağıda verilmiş olan kutucuklara yazınız.

Uygarlık	Yer	Zaman	Mimari Eser	Geçim Türleri

39. ETKİNLİK

Aşağıda Asurlular hakkında verilen amaç-sonuç tablosundaki bilgilerin doğru olması için gerekli eşleştirmeleri ok çizerek yapınız.

AMAÇ	SONUÇ
1. Tarımda verimliliği artırmak	a. Su kanalları inşa etmeleri
2. Büyük bir imparatorluğu yönetebilmek	b. Gelişmiş bir orduya sahip olmaları
3. Ekonomik alanda gelişmek	c. Kanun, destan, şiir türlerinde eserlerden oluşan kütüphane inşa etmeleri
4. Kültürel alanda gelişmek	d. Anadolu uygarlıkları ile ticaret yapmaları

40. ETKİNLİK

Urartulara ait Argiştihinili bölgesinde yapılan kazılarda elinde edilen kitabelerden birinde şu sözler yer almaktadır;

"Menua oğlu Argişti konuşuyor; "- Heybetli bir kale inşa ettim ve ona kendimden bir isim verdim: Argiştihinili. Arazi el değmemiş, bakımsız ve çoraktı. Üzerinde akan ırmaklarda tam dört tane kanal inşa ettim. Daha sonra üzerinde üzüm bağları ile meyve bahçeleri birbirinden ayrıldılar. Orada pek çok cesaretli girişimlerde bulundum ve büyük başarılar elde ettim. Menua oğlu Argişti güçlü kral, yüce kral, Bianili Kralı, Tuşpa'nın hâkimi"

Parçada verilen bilgilerden yola çıkılarak Urartular ile ilgili çıkarımlarınızı aşağıda verilmiş olan kutucuklara yazınız.

Uygarlık	Yönetim Biçimi	Tarım Ürünleri	Mimari Yetenekleri

41. ETKİNLİK

Cemre, İzmirli ve Trabzonlu bir çiftin düğününe konuk olmuştur. Çift, karşılıklı güzel bir .... oyunun ardından misafirlerin de katılımıyla el ele, omuz omuza verip .... oynamışlardır. Bu durum bölgesel farklılıkların kültürel zenginlik oluşturduğunu göstermektedir.

Boş bırakılan yerlere sırasıyla hangi halk oyunlarımız yazılmalıdır?

42. ETKİNLİK

Yukarıdaki bilgiye göre öğretmenin verdiği araştırmayı yapan öğrencilerin ulaşabilecekleri kavramlardan üç tanesini yazınız.

43. ETKİNLİK

Kadeş Antlaşması

Hititler, Kuzey Suriye topraklarına hâkim olmak için dönemin güçlü devletlerinden Mısır Uygarlığı ile savaşmışlardır. İki devlet arasında uzun süre devam eden savaşın sonunda Kadeş Antlaşması imzalanmıştır.

Yukarıdaki açıklamaya göre kesin olarak çıkarılabilecek yargıyı yazınız.

44. ETKİNLİK

Nevruz, her yıl 21 Mart tarihinde mevsimlik kutlanan bir bayramımızdır. Nevruz Bayramı "baharın müjdecisi" olarak bilinir. Nevruz "yeni gün" anlamına gelir. İlkbahar mevsiminin gelmesiyle havalar ısınmaya, ağaçlar çiçekler açmaya ve toprak yeşermeye başlar. Nevruz'un, Anadolu'da ve Orta Asya'da köklü ve zengin bir kültürel geçmişi bulunmaktadır. İnsanlarımız bu bayramda birlik ve beraberlik içinde hareket eder. Nevruz Bayramında insanlar bir arada halk oyunları oynar. Geleneksel yemekler yapılır, kıyafetler giyilir.

Bu bilgilere göre Nevruz Bayramı ile ilgili yaptğınız çıkarımları aşağıda verilmiş olan kutulara yazınız.

Kutlandığı Yerler	Anlamı	Zaman	Etkinlik

45. ETKİNLİK

BURSA Ulu Şehir

Bir tur rehberi Bursa hakkında; ''Bursa hem tarihi hem de doğal güzelliklerin bir arada bulunduğu şehirlerimizden biridir. Ülkemizde turizm açısından önemli bir paya sahiptir. Şehir merkezinin güneyinde yer alan ve merkezden 20 dakikalık teleferik yolculuğu ile ulaşılan Uludağ, Osmanlı mutfak kültüründen geçmişten günümüze kadar gelen lezzetiyle İskender Kebap, Osmanlıların Bursa'da ilk yerleştikleri ve yaklaşık 700 yıllık geçmişe sahip olan Cumalıkızık, Yıldırım Beyazıt tarafından yaptırılan Ulu Camii şehrin en önemli kültür unsurlarıdır.'' ifadelerini kullanmıştır.

Tur rehberinin, Bursa'ya ait bahsettiği tarihi güzellikleri aşağıda verilmiş olan kutulara yazınız.

46. ETKİNLİK

Görseldeki Hititler ile ilgili verilen bilgileri inceleyerek konu başlıklarını kutular içerisine yazınız.

47. ETKİNLİK

Lidyalılar başkent Tuşpa'da Şamran Su Kanalı'nı yapmışlardır.

D → Asurlar yazıyı Anadolu'ya taşıyan uygarlıktır.

Y → Frigler çengelli iğnenin ilk örneği olan fibulayı icat etmişlerdir.

Asurlar yazıyı Anadolu'ya taşıyan uygarlıktır. — D → 1. Çıkış — Y → 2. Çıkış

Frigler çengelli iğnenin ilk örneği olan fibulayı icat etmişlerdir. — D → 3. Çıkış — Y → 4. Çıkış

Yukarıdaki ifadeler ''DOĞRU'' veya '' YANLIŞ'' olarak değerlendirildiğinde kaçıncı çıkışa ulaşılır?

48. “İstanbul’da 2008 yılında Yenikapı’da metro istasyonu için yapılan kazılarda günümüzden 8500 yıl öncesine dayanan kalıntılara rastlanmıştır.”

Yukarıdaki haberi okuyan Aras, daha önceki İstanbul gezisinde Bizans döneminden kalma Ayasofya ve Osmanlı Devleti döneminden kalma Süleymaniye Camii’ni gezdiğini hatırlayarak bir çıkarımda bulunmak istiyor.

Aras verilmiş olan bilgilere göre, aşağıdaki çıkarımlardan hangisinde bulunabilir?

A) Ülkemiz toprakları farklı kültürlere ev sahipliği yapmıştır.
B) Mimari açıdan devletler birbirini etkilemiştir.
C) İstanbul birçok devlete başkentlik yapmıştır.
D) Osmanlı Devleti’nden sonra İstanbul’a hiçbir mimari eser yapılmamıştır.

49. Anadolu’da mendil, sadece el yüz silmek için değil, küçük şeyleri taşımak veya paketlemek, icabında serip üzerinde yemek yemeye de yarardı. Keloğlan, yola çıkarken, içine ekmek ve soğan koyup sardığı mendili bir sırığa bağlayıp omzunda taşır. Mendile para veya şeker sarılır; kırık ve yaralar mendil ile bağlanır, vedalaşırken mendil sallanır. Unutkan kimseler bir şeyi hatırlamak için mendilin ucunu düğümler. Utangaç kadınlar yüzünü örter. Kimi mendille terini, kimi gözyaşını siler. Köylüler, gömlek veya fesleri kirlenmesin diye mendili boyunlarına bağlar ya da feslerinin içine örterdi. Günümüzde ise kumaş mendillerin yerine kullanımı pratik olduğu düşünülen kâğıt mendiller daha çok kullanılmaktadır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

A) Mendile ihtiyaç duyulmadığının
B) Kültürel öğelerin zaman içinde değişikliğe uğrayabildiğinin
C) Kültürün toplumdan topluma değiştiğinin
D) Kumaş mendilin artık hiç kullanılmadığının

50. Bazı kültürel değerlerimizin yapılması için bir topluluğun birlikte ve uyum içinde çalışması gerekir. Bu durum toplumdaki birlik ve beraberlik duygusunun oluşmasında çok etkilidir.

Aşağıdakilerden hangisi toplumdaki birlik ve beraberliğin oluşmasında diğerlerinden daha fazla etkili olur?

A) Ebru sanatı
B) Çinicilik
C) Horon oyunu
D) Halıcılık

51. I. Baharın müjdecisi olarak bilinir.
II. Her yıl 21 Mart tarihinde kutlanır.
III. Sadece Anadolu'da değil Türk kültürünün ortaya çıktığı Orta Asya'da da çok eski bir geçmişe sahiptir.

Hakkında bazı bilgiler verilen bayramımız aşağıdakilerden hangisidir?

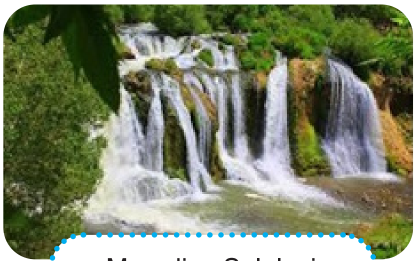
A) Nevruz
B) Hıdırellez
C) Kurban Bayramı
D) Ramazan Bayramı

52. Geçmişten günümüze gündelik hayatımızdaki bazı kültürel unsurlar değişime uğrarken, bazı kültürel unsurlarımız ise değişmeden varlığını sürdürmeye devam etmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi değişmeden günümüze kadar gelen kültürel unsurlarımızdandır?

A) Düğünlerin düğün salonlarında yapılması
B) Binaların çok katlı ve betonarme olması
C) Bayramlarda büyüklerin ellerinin öpülmesi
D) Özel günlerimizde yakınlarımıza tebrik mesajı gönderilmesi

53.

Muradiye Şelalesi

Sadece yukarıdaki fotoğrafa bakarak aşağıdaki bilgilerden hangisine <u>kesin olarak</u> ulaşılabilir?

A) Unesco tarafından koruma altına alınmıştır.
B) Doğal bir varlıktır.
C) Doğu Anadolu bölgesinde yer alır.
D) Ülkemizdeki en çok ziyaret edilen şelaledir.

54. Mezopotamya'da yaşayan devletlere bakıldığında;

1. Dört işlemi kullanmışlardır.
2. İlk kütüphane burada kurulmuştur.
3. Tekerleği icat ederek uzak yerlere mallar taşımışlardır.

Yukarıdaki bilgiler dikkate alındığında Mezopotamya uygarlıklarının hangi alanla ilgilendiklerine ilişkin kanıt bulunmaz?

A) Astronomi
B) Matematik
C) Ticaret
D) Eğitim ve kültür

55. ………?.......... bulunmasıyla bilgiler kalıcı hale gelmiş ve kuşaktan kuşağa aktarılması kolaylaşmıştır. Böylece bilimsel gelişmelerin önü açılmış ve insanların duygu ve düşüncelerini paylaşmaları hızlanmıştır.

Yukarıda soru işareti ile "?" ile gösterilen alana uygun gelecek ifade aşağıdakilerden hangisidir?

A) Paranın
B) Yazının
C) Kanunların
D) Tekerleğin

56. Tükettiğimiz yiyecek ve içeceklerin birçoğunu tarihimiz boyunca tüketmiş olmamıza rağmen son dönemlerde tv, internet ve uluslararası ticaretin etkisi ile birçok alışkanlığımız gibi beslenme alışkanlıklarımızda da değişiklikler yaşanmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi beslenme alışkanlıklarımızdaki değişikliklerden biridir?

A) Acıktığımızda döner-ayran yemek
B) Misafirlere Türk kahvesi ikram etmek
C) Balığın yanında kola içmek
D) Bayramlarda baklava ikram etmek

57. İyonlar şehir devletleri şeklinde yaşamış, belirgin bir başkentleri olmamıştır. Baskıcı bir yönetimin olmaması özgür düşüncenin gelişmesini sağlamıştır. Bu durum tıp, coğrafya, matematik gibi birçok alanda gelişmeler yaşanmasını sağlamıştır.

İyonlarda özgür düşüncenin gelişmiş olması aşağıdakilerden hangisi üzerinde daha çok etkilidir?

A) Ekonomi
B) Bilim
C) Din
D) Hukuk

58. Her yörenin kültürel özelliklerini yansıtan türküler, fıkralar, maniler, deyimler, bilmece ve tekerlemeler, atasözleri vb. kültürel öğeler nesilden nesile aktarılan kültürel varlıklarımızdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi dilimizdeki kültürel unsurlar arasında gösterilemez?

A) Nasrettin Hoca Fıkraları
B) Karagöz ve Hacivat
C) Ahşap Oymacılığı
D) Türkülerimiz

59. İlk çağ uygarlıklarında;

I. Asurlular başkentleri Ninova'da ilk kütüphaneyi kurdular.
II. Lidyalılar Efes'ten Mezopotamya'ya uzanan Kral Yolu'nu inşa ettiler.
III. Sümerler tapınakları olan zigguratları okul olarak da kullandılar.

Yukarıdaki gelişmelerin hangileri İlk Çağ uygarlıklarının eğitime verdiği öneme örnek olarak gösterilebilir?

A) I ve III
B) Yalnız I
C) I ve II
D) I, II ve III

60. Frigler, Orta Anadolu'da (Sakarya Nehri çevresinde) M.Ö. 800 yıllarında devlet kurdular. M.Ö. 700 yılına doğru, Kafkaslar üzerinden Doğu Anadolu'ya giren Kimmerlerin saldırıları sonucunda Frig ülkesi tamamen tahrip olmuştur. Bu nedenle batıya çekilen Frigler, önce Lidyalıların daha sonra da Perslerin egemenliğine girmişlerdir. Frigler çiftçilik ve hayvancılıkla uğraşmışlar, tarımı korumak ve geliştirmek için özel kanunlar ve kurallar koymuşlardır.

Verilen paragrafa göre Frigler ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Nerede kurulduklarına
B) Nasıl yönetildiklerine
C) Hangi ekonomik faaliyetler ile uğraştıklarına
D) Hangi alanda yasalar yaptıklarına

61. Sosyal Bilgiler öğretmeni, Tuna'dan Anadolu Uygarlıkları ile ilgili bir metin oluşturmasını istemiştir.

Tuna çalışmasını yaparken aşağıdaki kavramlardan hangisini kullanırsa hata yapmış olur?

A) Kibele
B) Fibula
C) Ziggurat
D) Pankuş

62. Fırat ve Dicle nehirleri arasındaki verimli topraklarda kurulan Sümerler Ziggurat denilen tapınaklar inşa ettiler. Bu tapınakları depo, okul ve rasathane (gözlemevi) olarak da kullandılar.

Buna göre Sümerler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez?</u>

A) Eğitime önem vermişlerdir.
B) Astronomiyle uğraşmışlardır.
C) Tarım ile uğraşmışlardır.
D) Madencilikte ileri gitmişlerdir.

63. Dağlık bir araziye sahip olması, hava koşullarının uygun olmaması ve özellikle yaz yağışlarının yoğun olması nedeniyle Erzurum ve Kars çevresinde büyükbaş hayvancılık insanların temel geçim kaynağı olmuştur. Bu nedenle Erzurum ve Kars çevresinde yaşayan insanların beslenme alışkanlıklarında kırmızı et önemli yer tutar. Özellikle Erzurum'a özgü olan cağ kebabı oldukça meşhurdur.

Verilen bilgilerden yola çıkarak Erzurum ve Kars yörelerinde hayvancılığın temel geçim kaynaklarından biri olmasında kültürü oluşturan hangi faktörlerden söz edilmiştir?

A) Gelenek ve görenek - İklim
B) Yeryüzü şekilleri - Örf ve adetler
C) Ekonomik faaliyetler - Teknoloji
D) İklim - Yeryüzü şekilleri

64. Milli bayramlarımız, Kurtuluş Savaşı yıllarında kazandığımız başarıları simgelemektedir. Her yıl ülkemizde büyük bir coşkuyla kutlanan bu bayramlarda bir araya gelerek birlik ve beraberliğimizi milletçe gösterme imkanı buluruz. Bu günleri kutlarken ülkemizi düşman işgalinden kurtaran atalarımızın başarı ve kahramanlıklarını anarız. Bize emanet olarak bıraktıkları değerleri hatırlarız.

Yukarıdaki metinde verilenlere göre Milli bayramlarımız ile ilgili;

I. çok önemli olduğu,
II. her yörede farklı kutlandığı,
III. hirlik ve beraberliğimizi arttırdığı,
IV. milli değerlerimizi hatırlattığı

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) I, III ve IV

65. Ege'nin kıyı kesimlerinde yaşayan İlkçağ uygarlıklarından İyonlar şehir devletleri halinde yaşamışlardır. En ünlü şehir devletleri İzmir, Efes, Foça ve Milet'tir. Akdeniz ve Karadeniz'de koloniler kurarak deniz ticaretinde ileri gitmişlerdir. İyonlarda çok tanrılı bir din anlayışı hakimdi. Ayrıca İyonlar demokratik bir yönetim anlayışının ve özgür düşüncenin hakim olduğu bir uygarlıktı.

Bu bilgilerden yola çıkarak;

I. İyonlar Anadolu'da yaşamışlardır.
II. En önemli şehri İzmir'dir.
III. Bilimin gelişmesi için uygun bir ortam oluşmuştur.

Yargılarından hangisine <u>ulaşılamaz?</u>

A) Yanlız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III

66. Evler, köprüler, saraylar vb. gibi eserler tarihimizin önemli tanıklarıdır. Geçmişle günümüz arasında köprü olan bu kültürel öğelerimizin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması hepimizin görevidir. Bu doğrultuda ülkemizin çeşitli bölgelerinde geleneksel Türk evleri koruma altına alınmıştır. Amasya, Safranbolu ve Beypazarı evleri birer müze konumundadır.

Yukarıdaki metinde kültürü oluşturan hangi unsurdan söz edilmiştir?

A) El sanatları
B) Mimari
C) Gelenek ve görenekler
D) Yeryüzü şekilleri

67. At üzerinde oynanan spor dallarından biridir. At üzerindeki sporcunun değnek veya mızrağını rakibe karşı isabetli bir şekilde atmasını, muharebe anında kendisine ve bineğine olan hâkimiyetini ve bu yolla rakibine üstün gelmesini amaç edinen, kuralları olan bir spordur.

Yukarıda anlatılan geleneksel Türk sporu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Güreş
B) Futbol
C) Cirit
D) Okçuluk

68. Ege bölgesine ait bir halk oyunudur. Yiğitliği, mertliği ve cesareti temsil eder. Tek kişi ile oynandığı gibi birkaç kişi ile de oynanabilir.

Özellikleri verilen halk oyunumuz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zeybek
B) Halay
C) Karşılama
D) Horon

69.

Buna göre bu öğrencinin İstanbul' da aşağıdaki tarihi varlıklardan hangisini görmesi <u>beklenemez?</u>

A) Topkapı Sarayı
B) Galata Kulesi
C) Ayasofya Camii
D) Selimiye Camii

70. Tarihi Varlık: Geçmişte yaşamış uygarlıklardan bugüne kadar gelen kalıntı, eser, nesne ve mimari gibi alanlarda insanların ortaya koyduğu eserlerdir.
Doğal Varlık: İnsan elinden çıkmayan, kendiliğinden ya da doğal yollarla oluşan varlıklardır.

Bu bilgilere göre ülkemizdeki tarihi varlıklara örnek vermek isteyen bir öğrenci aşağıdakilerden hangisini söylerse <u>hata yapmış olur?</u>

A) Safranbolu Evleri
B) Galata Kulesi
C) Malabadi Köprüsü
D) Peri Bacaları

71. İlk çağ uygarlıklarından;
- Hititler Kızılırmak çevresinde,
- Frigler Sakarya Irmağı çevresinde,
- Urartular ise Van Gölü kıyısında kurulmuşlardı.

Bu bilgilerden yola çıkarak İlk çağ uygarlıklarının yerleşim yerlerini kurarken doğrudan neye dikkat ettiklerini söyleyebiliriz?

A) Kuruldukları bölgenin yükseltisine
B) Ticaret faaliyetlerinin yoğun olmasına
C) Tehlikelerden uzak olmasına
D) Su kaynaklarına yakın olmasına

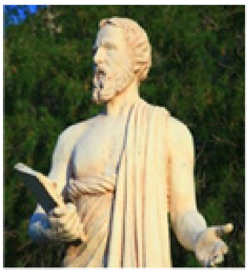
72. Geçmişte insanlar tarafından yapılarak bizlere kalan ve tarihi değer taşıyan eşyalar tarihi nesne olarak adlandırılır.

Aşağıdakilerden hangisi arkeolojik kazılar sonucu bulunan tarihi nesnelere örnek olarak gösterilemez?

A) Dinozor fosili
B) Kılıç ve mızraklar
C) Tarım aletleri
D) Taş baltalar

73.

Mezopotamya uygarlıklarından olan Sümerler çivi yazısını icat ederek gelecek kuşaklara bilgi aktarımının kolaylaşmasını sağlarken; Anadolu uygarlığı olan Lidyalılar parayı icat ederek ticareti kolaylaştırmışlar, İyonlar da özgür düşünce ortamı oluşturup bu dönemde yetişen bilim insanları sayesinde bilimin gelişmesini sağlamışlardır.

Verilen bilgiye göre çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Takas usulüne son veren uygarlık Lidyalılardır.
B) Sümerler yazıyı icat ederek bilimsel birikimin oluşmasını sağlamışlardır.
C) Bilim ve teknolojinin gelişmesinde farklı uygarlıkların katkıları olmuştur.
D) Bilim insanlarının çoğu İyonlar döneminde yetişmiştir.

74. Bir toplumun nesilden nesle aktardığı alışkanlıklarına, davranışlarına ve yaşam tarzlarına gelenek ve görenek adı verilir. Her toplumun kendine özgü gelenek ve görenekleri vardır.

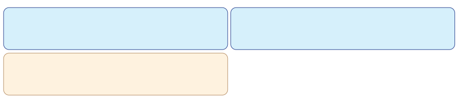
Aşağıdakilerden hangisi toplumumuza ait gelenek ve görenekler arasında <u>yer almaz?</u>

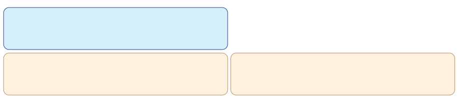
A) Asker uğurlama
B) Kız isteme
C) Futbol turnuvası düzenleme
D) Yağlı güreş oyunları

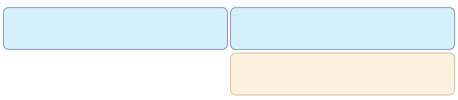
75.

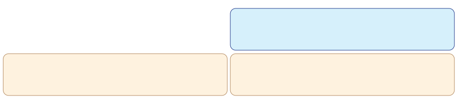
Manyas Kuş Cenneti Balıkesir ilinde yer alan doğal bir varlıktır.	Peri Bacaları Nevşehir ilinde yer alan doğal bir varlıktır.
Galata Kulesi Bursa'da yer alan tarihi bir eserdir.	Malabadi Köprüsü, Diyarbakır'da yer alan tarihi bir eserdir.

Yukarıda tabloda yer alan bilgilerden yanlış olan bilgi çıkarıldığında aşağıdaki şekillerden hangisi oluşmaktadır?

A)

B)

C)

D)

76. Kültür, nesilden nesle aktarılan inanış, düşünce, yaşam biçimi, gelenek ve görenekler ve sanat varlıklarının tümüne verilen isimdir. Geçmişten günümüze yemeklerimiz de kültürümüzü oluşturan unsurlardan biridir. Ege Bölgesi zeytinyağlı yemekleri ile ünlü iken; Trabzon hamsili pilavı, Erzurum cağ kebabı, Gaziantep baklavası, Hatay Künefesi, Şanlıurfa lahmacunu ile ünlüdür. Yörelerimizde yapılan farklı yemekler Anadolu'nun damak lezzetini oluşturmuştur.

Verilen bilgiye göre çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karadeniz Bölgesi'nde hamsili yemekler yapılmaktadır.
B) Ege Bölgesi'nde zeytinyağlı yemekler meşhurdur.
C) Doğu Anadolu'da genellikle kebap türü yemek kültürü hâkimdir.
D) Anadolu'daki farklı yemek kültürleri kültürel zenginliğimizdir.

77. Bir toplumda nesilden nesile aktarılarak yaşatılan, alışkanlık haline gelmiş davranışlara gelenek ve görenek denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi gelenek ve göreneklerimizden birisi değildir?

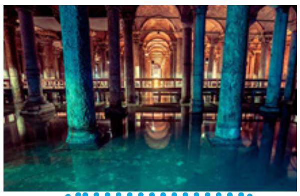
A) Hasta olan yakınlarımız ziyaret etme
B) Erkeklerde 20 yaşına gelindiğinde askere gitme
C) Yeni bebeği olan komşumuzu ziyaret etme
D) Bayramlarda büyüklerimizi ziyaret etme

78. **İstanbul'a yakınlarının yanına tatile gelen Burak'ın İstanbul'u gezerken aşağıdaki yerlerden hangisini görmesi mümkün <u>değildir?</u>**

A)
Selimiye Camii

B)
Sultan Ahmet Camii

C)
Süleymaniye Camii

D)
Yerebatan Sarnıcı

79.

1. Şamran adı verilen kanalları yaparak tarımda sulamayı kolaylaştırmışlar.
2. Taş işçiliğinde çok usta olan bu uygarlık döneminde insanlar sağlam kaleler yapmışlar.
3. İnanışlarına göre ölülerini kaya mezarların içine koymuşlar.

Özellikleri verilen Anadolu uygarlığı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Urartular
B) Lidyalılar
C) Frigler
D) İyonlar

80.

1. Eskiden taş, kerpiç veya ahşaptan genelde iki veya üç katlı evler yapılırdı. Günümüzde ise çok katlı betonarme evler yapılmaktadır.
2. Geçmişte bayramlarda aile büyüklerine ve akrabalara gidilerek bayramlaşılırdı. Günümüzde ise buna ek olarak hayatımıza, telefonla konuşarak ve kısa mesaj göndererek bayramlaşma girmiştir.

Verilmiş olan bilgilerde kültür ile ilgili olarak vurgulanmak istenen unsur aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Kültürel farklılık
B) Kültürel değişim
C) Kültürel ön yargı
D) Kültürel etkileşim

CEVAP ANAHTARI

1. (HİTİTLER) Anal yıllıkları ile birlikte tarih yazıcılığını başlatan Anadolu uygarlığıdır.
(İYONLAR) Belli bir başkentleri yoktur ve şehir devletleri halinde yaşamışlardır.
(LİDYALILAR) Tarihteki ilk ticaret yolu olan Kral Yolu'nun bir kısmını inşa etmişlerdir.
(FRİGLER) Fibula adı verilen çengelli iğne, günümüzde kullanılan çengelli iğnenin tarihteki ilk örneği kabul edilir.
(URARTULAR) Tarımı geliştirmek için Şamran adı verilen su kanalını yapmışlardır.

2. 1. En önemli kralları Hammurabi'dir. (BABİLLER)
2. Çivi yazısını icat ederek insanlık tarihine önemli katkılar sağladılar. (SÜMERLER)
3. Çivi yazısını Anadolu'ya getirerek, Anadolu uygarlıklarının yazı ile tanışmasını sağladılar. (ASURLULAR)

3.

Doğal varlık	Tarihi eser
Tarihi eser	Tarihi eser
Doğal varlık	Tarihi eser
Tarihi eser	Doğal varlık

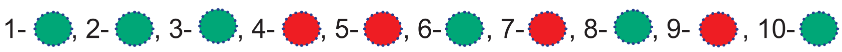
4.

	Doğal Varlık	Tarihi Mekan
Safranbolu Evleri		X
Malabadi Köprüsü		X
Uludağ	X	
Çatalhöyük Antik Kenti		X
Manavgat Şelalesi	X	
Cennet Cehennem Mağarası	X	
Uzungöl	X	

5.

A	K	E	V	N	F	D	S	K	E	N	Y	R	B	K	E
B	F	M	Ç	Ö	O	K	M	İ	Ğ	I	U	T	U	J	M
D	F	E	T	F	R	İ	G	L	E	R	Ç	N	A	P	N
E	L	L	N	L	Ü	Ş	İ	K	Y	U	Z	Ğ	S	İ	E
E	İ	U	S	Ü	M	E	R	L	E	R	H	B	U	Y	F
R	D	M	I	Ç	P	C	A	E	S	C	Ğ	Ç	R	E	E
Y	Y	N	B	A	B	İ	L	L	E	R	V	U	L	R	D
T	A	T	C	Z	A	G	J	L	İ	M	N	O	A	T	R
K	L	R	E	Y	I	H	P	P	Ğ	C	T	Y	R	H	Y
U	I	E	F	T	E	İ	M	U	T	L	Ş	İ	P	R	K
I	L	R	E	B	T	T	S	M	H	H	R	N	İ	H	U
U	A	T	E	K	L	İ	Ş	Ç	Ö	Ö	P	İ	Ğ	Ü	Y
K	R	A	E	S	T	T	G	R	İ	Y	O	N	L	A	R
L	D	T	O	Ö	N	L	E	T	Y	U	T	E	T	G	S
Ş	A	T	E	G	E	E	R	T	N	N	B	M	V	C	A
M	A	T	G	U	U	R	A	R	T	U	L	A	R	B	R

6.

7.

İskender Kebap	Baklava	Mantı	Tantuni
Bursa	Gaziantep	Kayseri	Mersin

8.

Horon Karadeniz Yöresi	Atabarı Artvin	Ege Yöresi Zeybek	Trakya Karşılama

9. 1. HORON, 2. ASURLAR, 3. LİDYALILAR, 4. ANTALYA, 5. YAZI **ŞİFRE:HALAY**

10. Kurban Bayramı: Dini Bayram, Ramazan Bayramı: Dini Bayram, Nevruz Bayramı: Mevsimlik Bayram, 15 Temmuz Demokrasi ve Birlik Günü: Milli Bayram, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı: Milli Bayram, Hıdırellez: Mevsimlik Bayram, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı: Milli Bayram, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı: Milli Bayram

11. 1-e, 2-a, 3-d, 4-c, 5-b

12. Öğrenci düşünceleri yazılacaktır.

13.

× **Baklava**	**Hamburger**	× **Mantı**	× **Ali Nazik Kebabı**	× **Pideli köfte**
× **İskender Kebabı**	**Pizza**	× **Lahmacun**	× **Çiğ köfte**	**Pekin ördeği**
× **Cağ Kebap**	**Krep**	× **Tava Ciğeri**	× **Hamsili pilav**	× **Mıhlama**

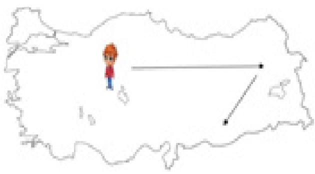
14.

Bebek Ziyareti	Asker Uğurlama
Düğün	Bayram Ziyareti

15. İzmir - Denizli - Muğla

16. 1. D, 2. Y, 3. D, 4. Y, 5. D

17.

18. Sümerler: D, S Frigler: B, U Hititler: A, R **Şifre:İYON**

19. Kültürel Değişim

20. 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk' ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı, 15 TEmmuz Demokrasi ve Birlik Günü, 30 Ağustos Zafer Bayramı

21. 4 numara Ege Bölgesi

22. İyonlar, Asurlar, Hititler, Babiller, Urartular

23. Göbeklitepe

24. Halk Oyunlarımız: Karşılama, halay, horon, kaşık oyunu, zeybek, çayda çıra ...
Yöresel yemeklerimiz: Mantı, mıhlama, künefe, cağ kebabı, baklava, hamsili pilav, zeytinyağlı dolma ...
Geleneksel El Sanatlarımız: Bakırcılık, halıcılık, çinicilik, ebru, seramik-çömlek ...

25. 1-Doğru, 2-Yanlış, 3-Yanlış, 4-Doğru, 5-Doğru

26. 1-Kültürel Farklılık, 2-Kültürel Süreklilik, 3-Kültürel Etkileşim, 4-Kültürel Değişim

27. 1-pankuş, 2- anal, 3-hattuşaş, 4-tavananna, 5- kadeş

28. Okey (tamam), Ekstra (fazladan), İnternet (Genel ağ), Full (tam, dolu), Mega (Çok Büyük)

29. Tarih, Madencilik, Kültür, Astronomi, Tarım

30. 1. Y- (İyonyalılar), 2. D, 3. D, 4. Y- (toprak ve bereket tanrıçası Kibele) , 5. D

31. tapates, kral yolu, mezopotamya, tavananna, site

32. Kız Kulesi (X), Selimiye Camii (...), Ayasofya Camii (X), Topkapı Sarayı (X), Efes Antik Kenti (…), Göbeklitepe (...), Dolmabahçe Sarayı (X), Nemrut Heykelleri (...)

33. Doğal Güzellikler: Pamukkale Travertenleri, Abant Gölü, Manavgat Şelalesi, Peri Bacaları, Manyas Kuş Cenneti. Tarihi Eserler: Safranbolu Evleri, Cumalıkızık Köyü, Aspendos Tiyatrosu, Diyarbakır Surları.

34. Lidyalılar, Frigler, Hititler

35. Galata Kulesi: Tarihi Eser, Hitit Vazo: Tarihi Nesne, Muradiye Şelalesi: Doğal varlık, Safranbolu Evleri: Tarihi Mekan

36. Birinci hafta: Karadeniz Bölgesi, İkinci Hafta: Marmara Bölgesi, Üçüncü Hafta: Ege Bölgesi

37. Madeni işlediklerine kesin olarak ulaşılabilir.

38. Uygarlık: İyonlar, Yer: İzmir, Zaman: M.Ö. 9. yy, Mimari Eser: Tapınak, tiyatro vb. Geçim Türleri: Ticaret vb.

39. 1-a, 2-b, 3-d, 4-c

40. Uygarlık: Urartular, Yönetim Biçimi: Krallık, Tarım Ürünü: Meyve, Mimari: Su kanalı, tapınak vb.

41. Zeybek, Horon

42. Kadeş, Hattuşaş, Tavananna

43. Hititler yazıyı kullanmayı bilmektedirler.

44. Kutlandığı Yerler: Orta Asya, Anadolu, Anlamı: Yeni Gün, Bahar müjdecisi, Zaman: 21 Mart, Etkinlik: Geleneksel yemekler, Halk oyunları oynamak

45. Uludağ, Ulu Camii, Cumalıkızık Köyü

46. Anadolu'da ilk uygarlık, Hititler'de inanç, Hititler'de devlet işleri, Tavananna, Hititler'de ekonomi

47. İlk bilgi yanlış, ikinci bilgi doğru, 3. çıkış

48. A
49. B
50. C
51. A
52. C
53. B
54. A
55. B
56. C
57. B
58. C
59. A
60. B
61. C
62. D
63. D
64. D
65. D
66. B
67. C
68. A
69. D
70. D
71. D
72. A
73. C
74. C
75. C
76. D
77. B
78. A
79. A
80. B

meb.gov.tr